

Beslut om naturreservat för Gammbrännan i Vindelns kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Gammbrännan
Nummer	2402258
NVR id	2031209
Natura 2000	-
Kommun	Vindeln
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 8 km NO om Hällnäs, ekokarta 21J9i Mittkoordinat (SWEREF 99): 730000, 7145500
Naturgeografisk region	30 a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanbore- ala skogsområden
Gräns	Se beslutscharta
Ägarkategori	Enskild
Fastighet	Storsandsjö 1:7
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	73 ha
Skyddad areal produktiv skog	43 ha

Syftet med reservatet

Syftet med säkerställande och skötsel av Gammbrännans naturreservat är att bevara ett borealt brandpåverkat skogsområde och intilliggande våtmarker samt dess naturliga flora och fauna i ett gynnsamt tillstånd. Syftet nås genom att naturliga processer tillåts fortgå ostört som exempelvis storm, brand och naturligt avdöende till följd av insektsangrepp och nedbrytande ved-svampar. Brand är en naturligt förekommande störningsregim i området och syfte kan också uppnås genom naturvårdsbränning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver fri-

luftsliv, ska reservatet även kunna utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

Motiv för beslutet

Gammbrännans naturreservat ligger ca 8 km nordöst om Hällnäs i Vindelns kommun, insprängt på en avsmalnande moränrygg mellan Storviksmyran, Repsjömyran och den sänkta f.d. sjön Repsjön. Naturreservatet består av äldre naturskogsartad granskog med omgivande våtmark som består av glest trädklädda samt öppna topogena kärr. Granskogen har ett allmänt inslag av tallöverståndare och spridda gamla björkar. Naturvärdena i området är knutna till den gamla naturskogen och de sällsynta och hotade arter som är beroende av gamla naturskogar.

I Västerbottens län är områden med naturskog sällsynta och endast spridda fragment av naturskog finns kvar. Dessa fragment har en avgörande betydelse för att bevara naturskogens ursprungliga flora och fauna. Länsstyrelsen bedömer att området är prioriterat enligt den nationella och regionala strategin för skydd av skog. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 43 hektar produktiv skogsmark som till stora delar består av områden med höga naturvärden. Skyddet av detta område har stor betydelse för att nå miljömålet *levande skogar* och stärker förutsättningarna för att bevara den biologiska mångfalden i Västerbottens skogslandskap.

Länsstyrelsen bedömer att bevarande av områdets naturvärden inte går att förena med exploatering av området, skogsbruk eller andra arbetsföretag eller anläggningar. Därför bör området i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § skyddas som naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Markägaren har tagit initiativet till ett skydd av området och bildandet av Gammbrännans naturreservat kommer att få positiva effekter för bevarandet av den biologiska mångfalden samt för allmänheten. Sammantaget bedömer därför länsstyrelsen att dessa positiva effekter överväger de negativa effekter som orsakas inskränkningar i markanvändningen. Föreskrifterna har avvägts enligt 7 kap 25 § miljöbalken och går inte längre än vad som krävs för att syftet med reservatet ska uppnås.

Ärendets beredning

Gammbrännans höga naturvärden blev första gången kända i samband med Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. Under sommaren 2011 inkom en intresseanmälan inom KOMET-programmet till Länsstyrelsen där markägaren meddelade sitt intresse att skydda områdets höga naturvärden.

Länsstyrelsen har under beredningen av ärendet besökt området vid flera tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden. Naturvårdsverket tillstyrkte under hösten 2011 att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörda markägare med syfte att bilda naturreservat av området.

Efter förhandlingar med markägaren har en överenskommelse träffats gällande intrångsersättning.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. SGU har i sitt yttrande framfört att beskrivningen av områdets geologi kan förtydligas. Länsstyrelsen har övervägt remissynpunkten i sitt beslut. Övriga remissinstanser har antingen tillstyrkt reservatsförslaget eller avstått från att yttra sig.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för den jakt som enligt gällande jaktlagstiftning får bedrivas inom reservatet, underhåll av befintlig väg belägen i anslutning till reservatet i norr samt för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, landutfyllnad eller bro,
3. dra fram mark eller luftledning,
4. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa eller dumpa,
5. anordna upplag,
6. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd, undantag medges för underhåll av befintlig stig som löper genom reservatet förutsatt att träddelar lämnas kvar inom reservatet.
7. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
8. framföra motordrivet fordon, med undantag för uttransport av fälld älg vid älgjakt och för snöskoterkörning vintertid på is eller snötäckt, väl tjälad mark,

9. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsmedel.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet, enligt Naturvårdsverkets riktlinjer
2. uppsättning av informationstavlor,
3. skötselåtgärder enligt fastställd skötselplan, i detta beslut avses åtgärder såsom naturvårdsbränning,
4. undersökningar och övervakning av områdets växt- och djurarter.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att:

1. framföra motordrivet fordon, undantag medges för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan

Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt skogsvårdslagens 4 § ska lagens bestämmelser eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Birgitta Heijer

Karin Björnehall

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Miljökontoret, Vindelns kommun, 922 81 VINDELN

Räddningstjänsten, Vindelns kommun, 922 81 VINDELN

Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 UMEÅ

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 UPPSALA

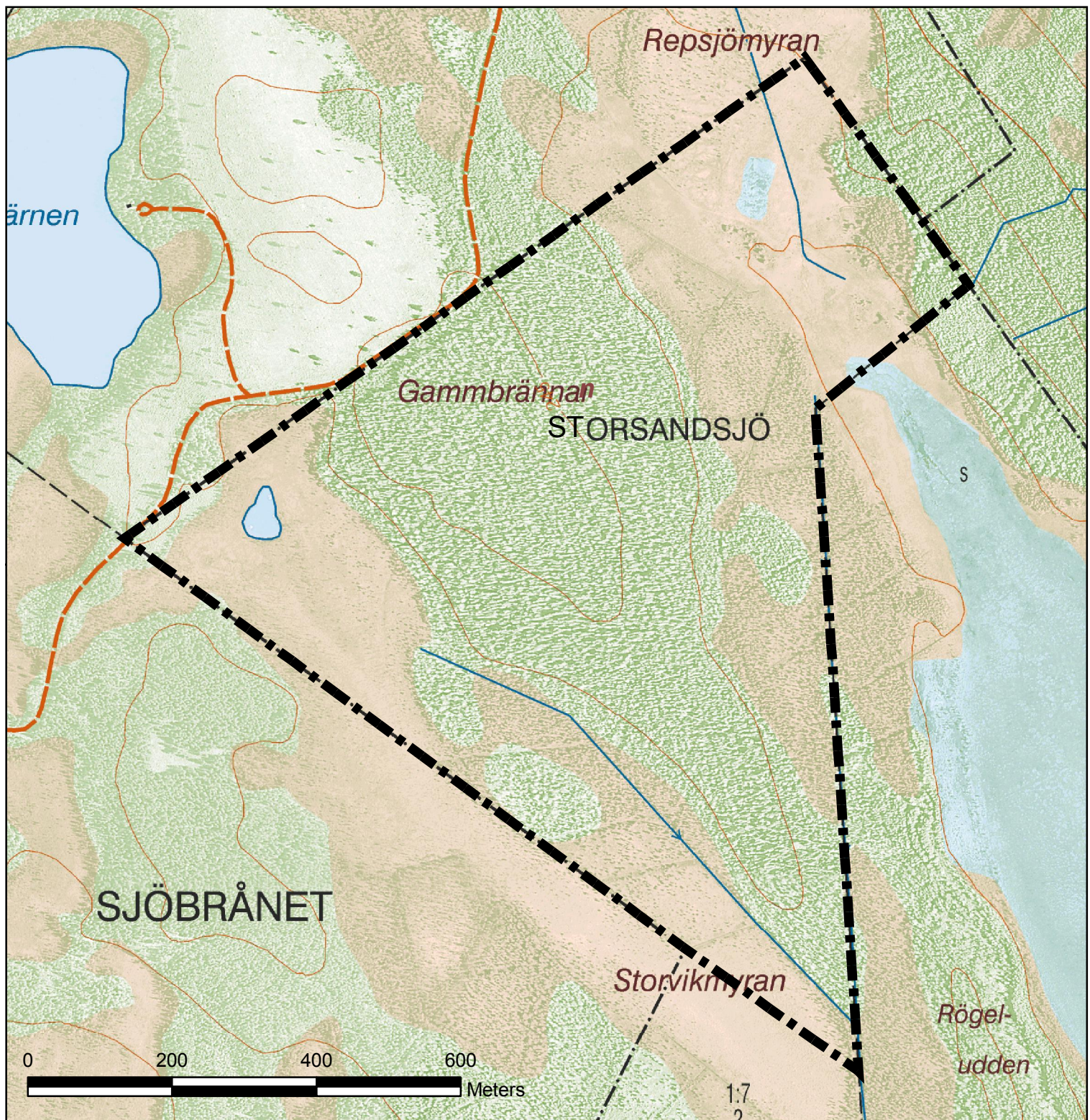
Skogsstyrelsen, Box 284, 90 106 UMEÅ

Gunnar Ögren, Provgränd 3, 922 31 VINDELN

Grans sameby, Osvald Jonsson, Box 5, 920 75 AMMARNÄS

Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Ingegerd Saarinen,
Karlsgårdsvägen 1, 931 62 SKELLEFTEÅ

Hasse Johansson, Martinssons Såg AB, Häradsvägen 131, 922 31 VINDELN

Naturresevat

Gambrännan

Vindelns kommun
Västerbottens län

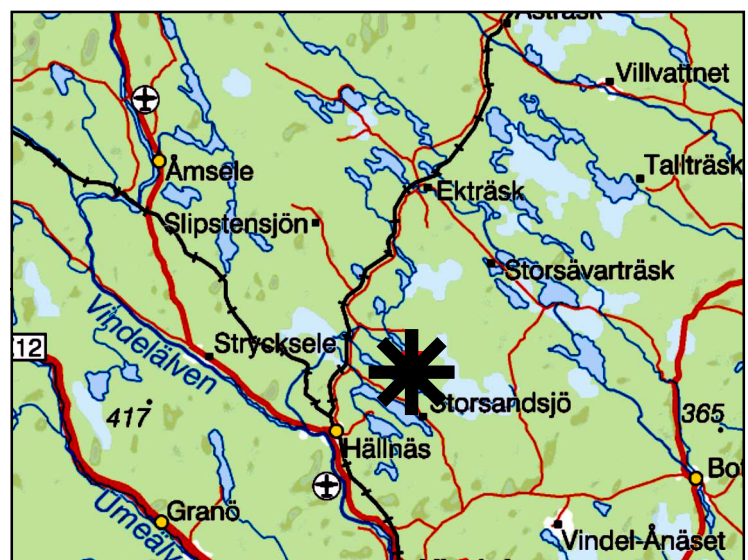
Dnr 511-5883-2011

Reservatsgräns

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbottens län

Bilaga 2. till "Beslut om naturreservat för Gammbrännan".

SKÖTSELPLAN

Datum
2012-10-15

Ärendebeteckning
511-5883-2011
Arkivbeteckning
2402258

1(7)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GAMMBRÄNNAN I VINDELNS KOMMUN

Foto:Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå
Växel: 090-10 70 00

1. Syftet med säkerställande och skötsel

Syftet med säkerställande och skötsel av Gammbrännans naturreservat är att bevara ett borealt brandpåverkat skogsområde och intilliggande våtmarker samt dess naturliga flora och fauna i ett gynnsamt tillstånd. Syftet nås genom att naturliga processer tillåts fortgå ostört som exempelvis storm, brand och naturligt avdöende till följd av insektsangrepp och nedbrytande vedsvampar. Brand är en naturligt förekommande störningsregim i området och syfte kan också uppnås genom naturvårdsbränning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Gammbrännan
Nummer	2402258
NVR-id	2031209
Natura 2000	-
Kommun	Vindeln
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 8 km NO om Hällnäs, ekokarta 21J8-9i Mittkoordinat (SWEREF 99): 730000, 7145500
Naturgeografisk region	30 a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se beslutskarta
Ägarkategori	Enskild
Fastighet	Storsandsjö 1:7
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	73 ha
Skyddad areal produktiv skog	43 ha

2.2 Naturtyper inom området

Naturtypsindelning enligt basininventeringen ²		Areal (ha)
3160	Dystrofa sjöar och småvatten	0,2
7140	Öppna mossar och kärr	16,5
9010 A	Västlig taiga, granskog	31,2
9010 B	Västlig taiga, tallskog	1,4
9740	Skogbevuxen myr	17,7
9900	Icke naturaskog	1,4
9903	Icke naturaskog, barrskog	3,2
9905	Icke naturaskog, blandskog	1,6

² Naturtypsindelning enligt basininventering av skyddad natur, rådets direktiv 92/43 EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (se bilaga 2).

2.3 Beskrivning av reservatet

Gambrännans naturreservat ligger ca 8 km nordöst om Hällnäs i Vindelns kommun, insprängt på en avsmalnande moränrygg mellan Storviksmyran, Repsjömyran och den sänkta f.d. sjön Repsjön. Reservatet ligger vid högsta kustlinjen (245 m ÖH). Området är dock inte påverkat av svallning i någon större utsträckning då högsta kustlinjen har legat vid en långsträckt vik som endast varit öppen åt söder och sydost. I norr gränsar reservatet direkt mot en skogsbilväg.

Berggrunden i Gambrännans naturreservat består av ådergnejsomvandlad, migmatiserad metagråvacka. Metagråvacka är karakteristisk för berggrunden i länets kustområde och kustnära inland. Jordarten består av morän samt torvjordar på omgivande våtmarker och sumpskogar. I det omkringliggande landskapet finns några mindre transversella moränryggar. Geomorfologin i området har präglats drumlinisering av det aktiva isflödet från nordväst.

Reservatet består av ett skogsområde på en flack moränrygg som på bägge sidor omges av dikad våtmark. Skogen i området domineras av äldre naturskogsartad granskog med inslag av tallöverståndare och spridda lövträd. Granskogen är hänglavsrik och i anslutning till myren är inslaget av lövträd mer allmänt. Bitvis förekommer riktigt gamla granar med fin barkstruktur. Naturliga processer såsom självgallring pågår vilket bidrar till att ny död ved tillförs kontinuerligt. Liggande död ved av gran i varierande nedbrytningsstadier förekommer allmänt i området. Majoriteten av lågorna är rötbrutna. Det finns även mindre områden med yngre tallskog i reservatet samt ett bestånd med medelålders blandskog i anslutning till våtmarken i nordöst som har ett stort lövträdsinslag.

I området förekommer spår av skogsbrand i form av kolad ved och tallar med brandljud. Successionen efter brand har i detta område nått långt och granen dominerar i nuläget. Gambrännans naturreservat är ett område där brand historiskt har utgjort en del i den naturliga störningsdynamiken.

Gammbrännans naturreservat ligger i nära anslutning till den sänkta före detta sjön Repsjön. I anslutning till Repsjön finns en gammal damanläggning i våtmarken. Det förekommer även spår av myrodlingar i området. Våtmarkerna som ingår i reservatet består av glest trädklädda kärr med risvegetation samt öppna topogena kärr med mjukmatta. Våtmarken är svagt till mestadels starkt påverkad av dikning och har vissa naturvärden.

Gammbrännans naturreservat har en stor betydelse för sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar. Följande intressanta arter har noterats i området (hotkategori enligt svenska rödlistan, Gärdenfors, 2010): blodticka, gammलगransskål (NT), granticka (NT), harticka (NT), rosenticka (NT), tretåig hackspett (NT) och ullticka (NT).

Spår av äldre tiders skogsbruk förekommer inom reservatet, vilket också torde vara den huvudsakliga historiska markanvändningen. Marken har brukats extensivt och det finns spår av plockhuggning. I övrigt finns det inte några spår av sentida mänsklig påverkan i området.

Genom området löper en stig som under 1900-talets första hälft nyttjades av skolbarren i byn Sjöbrånet som färdväg till och från skolan i byn Storsandsjö. Stigen är idag väl upptrampad och tydligt markerad i terrängen. Gammbrännans naturreservat ligger avlägset och nyttjas i dagsläget inte av allmänheten för friluftsliv i någon större utsträckning.

3. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 2 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området samt den skötsel som ska genomföras inom respektive naturtyp (bilaga 2). För varje skötselområde redovisas bevarandemål. Skötselområdets bevarandetillstånd anses gynnsamt när dessa bevarandemål är uppnådda.

3.1 Skötselområde 1: Skog med fri utveckling alternativt naturvårdsbränning (39 ha)

Området är till största del beläget på en moränrygg i områdets centrala delar. Skötselområdet består av äldre granskog med inslag av gamla tallöverståndare. Skogen är olikåldrig och det finns gott om död ved och gamla träd. Där fastmark övergår till dikad våtmark är skogen yngre och består av främst björk och tall. I skötselområdets nordöstra del finns ett område med äldre lövblandad barrskog på fuktig mark som är relativt opåverkad. Ett mindre område med ungskog i reservatets västra hörn ingår även i skötselområdet.

Skötselområdet ska präglas av naturliga processer som exempelvis brand, stormfällning, insektsangrepp, nedbrytande vedsvampar, och nyetablering av träd. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer göra att skogsområdet under perioder kan komma att få en förändrad karaktär. Naturvårdsbränning kan vara lämpligt i detta område då brand har varit en del i den naturliga störningsdynamiken. Andelen västliga taiga ska utgöra 39 ha.

Successionen i detta skogsområde har i dagsläget nått långt och skogen är grandominerad och hyser flera arter knutna till gran. Därför är det i dagsläget inte prioriterat att genomföra en naturvårdsbränning i detta område.

Skötselåtgärder

I första hand prioriteras inte några åtgärder. Alternativt kan naturvårdsbränning genomföras om det bedöms vara prioriterat inom tillgängliga resurser.

3.3 Skötselområde 2: Våtmarker med fri utveckling (34 ha)

Skötselområdet består av dikningspåverkad myrmark som delvis är trädklädd, tall och björk är de trädslag som dominerar, senvuxna granar finns spridda främst i delar som gränsar mot fastmark. Inom skötselområdet finns det en liten myrsjö (0,2 ha).

Skötselområdets myrar ska utvecklas fritt utifrån naturliga hydrologiska processer. Områdets hydrologi ska på lång sikt återgå till ett naturligt tillstånd. Målsättningen är att dikningspåverkan på sikt ska avta. Genom att restaurera våtmarken och sätta igen befintliga diken kan området snabbare återgå till ett naturligt tillstånd.

Myrmarkens värden är i dagsläget inte speciellt höga. Aktiva åtgärder för att restaurera våtmarken har därför låg prioritet.

Skötselåtgärder

I första hand prioriteras inte några åtgärder. Alternativ kan restaurering av våtmarken genomföras efter separat utredning av hydrologin i området förutsatt att åtgärden är prioriterad inom tillgängliga resurser.

5. Skötselområden för friluftsvärden med mål och åtgärder

Hela reservatet redovisas som ett skötselområde med avseende på friluftsliv och anläggningar (bilaga 2).

5.1 Skötselområde för Friluftsliv och anläggningar

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. Det ska finnas en väl underhållen informationsskylt med beskrivning av naturmiljöer i reservatet, föreskrifter för allmänheten samt en karta.

Besöksfrekvensen bedöms inte öka i och med bildandet av reservatet och får därmed inte någon negativ påverkan på bevarandevärdena i området.

6. Övriga anläggningar

Inom reservatet finns det en vältrampad markerad stig. Den ingår inte som en anläggning i reservatet och kommer därför inte att skötas av Länsstyrelsen. Dock med-

ger föreskrifterna underhåll av stigen som exempelvis kan skötas av markägaren om intresse finns.

7. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande jaktlagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

8. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

9. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Tidpunkt	Prioritet ¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 2	2013	1
Restaurering av våtmark	Se bilaga 2		3
Naturvårdsbränning	Se bilaga 2		3

¹Siffran anger prioriteringsordning utfall genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

10. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även alla anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

10.1 Uppföljning av skötselåtgärder

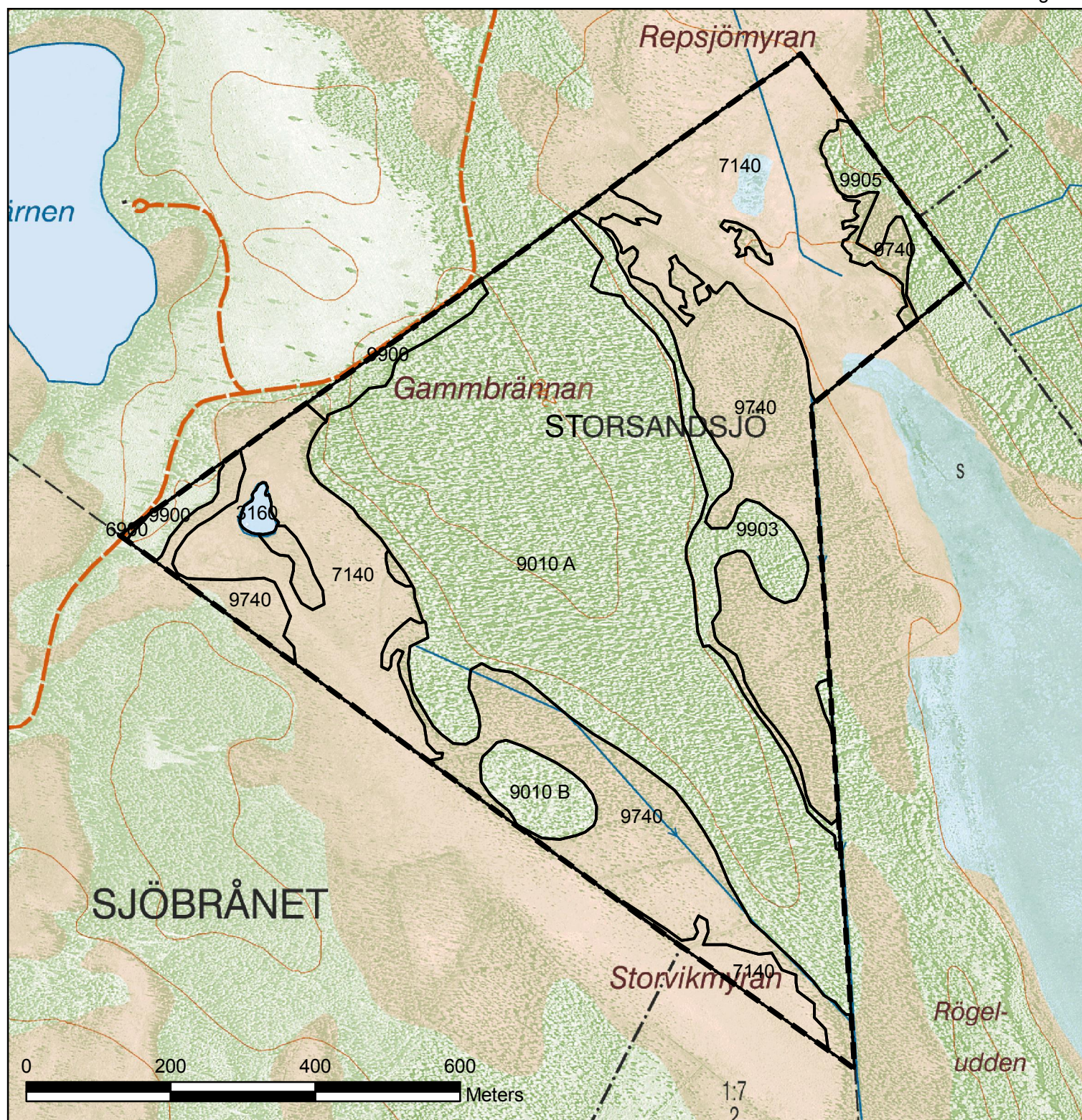
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras.

10.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden och enligt den indelning i naturtyper för basinventering av skyddad natur som presenteras på kartan i bilaga 2. Indelningen kan komma att ändras efter ytterligare fältbesök i reservatet.

Kartbilagor:

1. Naturtypsindelning enligt basinventering av skyddad natur
2. Skötselområden samt anläggningar för friluftsliv

Bilaga 1. Naturtypsindelning som underlag för uppföljning enligt basininventeringen för skyddad natur, tillhörande skötselplan för Gammbrännans naturreservat. Dnr 511-5883-2011

Naturtyper

3160, Dystrofa sjöar och småvatten

6960, Övrig öppen ickenatura-naturtyp

7140, Öppna mossar och kärr

9010 A, Västlig taiga, granskog

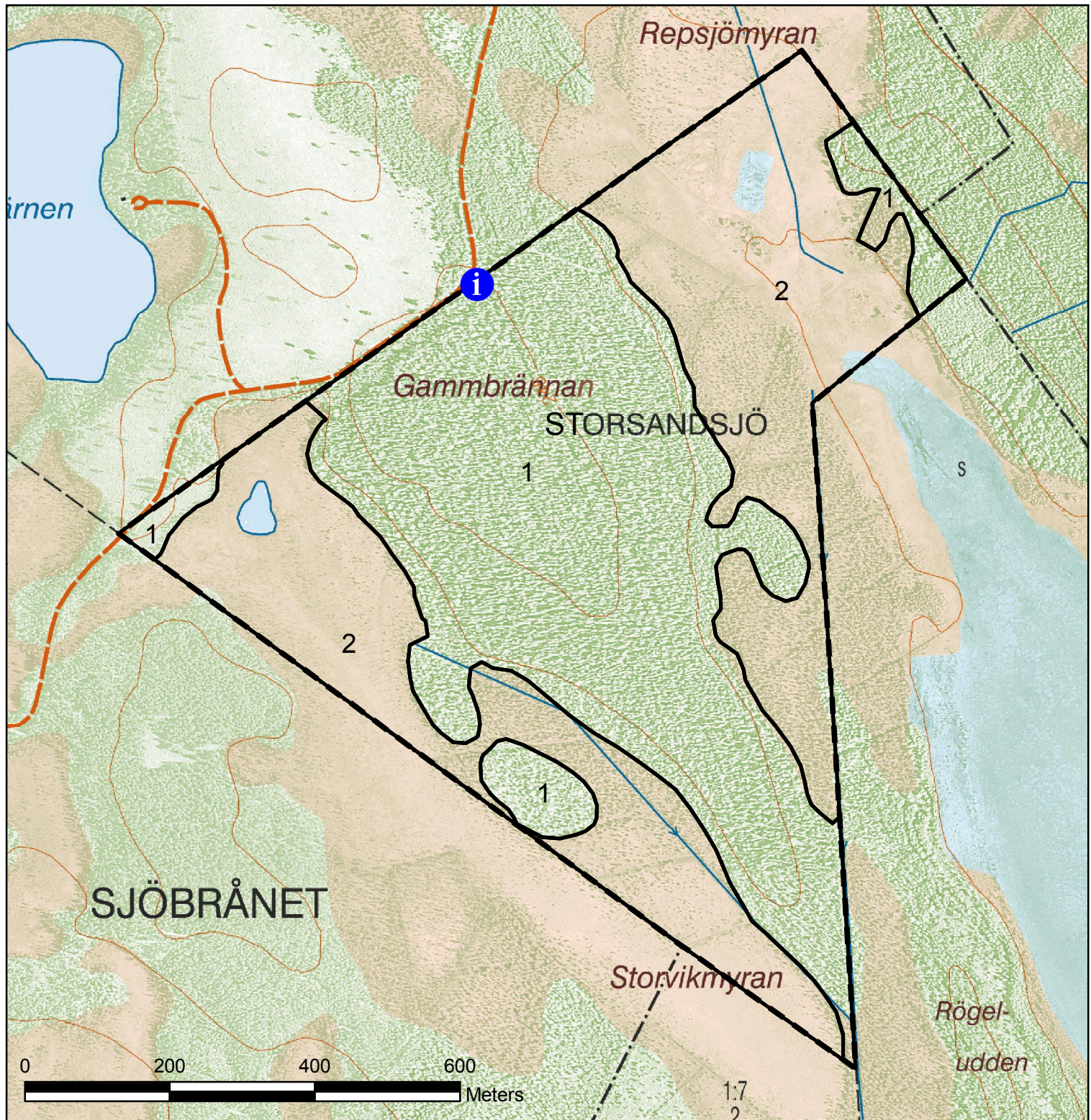
9010 B, Västlig taiga, tallskog

9740, Skogbevuxen myr

9900, Icke naturaskog

9903, Ickenaturaskog, barrskog

9905, Icke naturaskog, blandskog

Bilaga 2. Karta över skötselområden samt anläggningar för friluftsliv, tillhörande skötselplan för Gammbrännans naturreservat. Dnr 511-5883-2011

Skötselområden

- 1, Skog med fri utveckling alternativt bränning
- 2, Våtmark med fri utveckling

Anläggningar för friluftsliv

Informationsskylt

Länsstyrelsen
Västerbotten

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (exempelvis 555-2222-2009),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt så bör du bifoga dem.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 9/11 2012**, annars kan överklagandet inte tas upp.